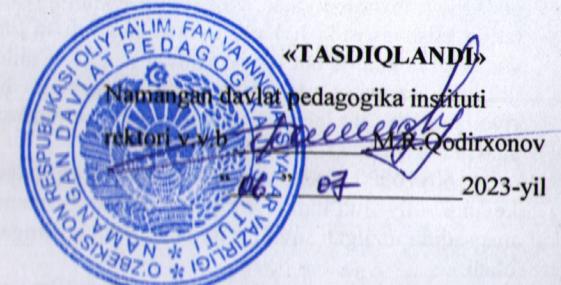

10. Xoshimov.K, Nishonova S. Pedagogika tarixi. –T. :2005 y.
11. Sultanova.G.A. Pedagogic maxorat.O'quv qo'llanma. TDPU. T.2005 y
12. Ibragimov X.I., Abdullayeva Sh.A. Pedagogika nazariyasi. - T.: "Fan va texnologiyalar" nashriyoti, 2008.
13. I smoilova Z. Pedagogikadan amaliy mashg'ulotlar. – T.: Fan, 2001.
14. Ochilov M. Muallim qalb me'mori. – T.: O'qituvchi, 2001.
15. Egamberdieva N.M. Ijtimoiy pedagogika. – T.: Alisher Navoiy nomidagi O'zbekiston Milliy kutubxonasi nashriyoti, 2009.
16. Mutualipova M.J. Xalq pedagogikasi – T.: Alisher Navoiy nomidagi O'zbekiston milliy kutubxonasi nashriyoti, 2011.
17. Volkov G.N., Baubekova G.D. Etnopedagogika. – T., 2000
18. Yusupova P. Maktabgacha tarbiya pedagogikasi. – T.: O'kituvchi, 1993.
19. Shodmonova SH. Maktabgacha ta'lif pedagogikasi. – T.: TDPU, 2004.
20. Mavlonova R., Rahmonqulova N., Normurodova B. Tarbiyaviy ishlar metodikasi. – T.: Tib-kitob, 2010.
21. Ishmuxammedov R., Abduqodirov A., Pardayev A. Tarbiyada innovatsion texnologiyalar/- T.: Fan va texnologiya, 2010.
23. Xasanboyev. J va boshqalar. Pedagogika. O'quv qo'llanma. T. Fan-2006 y.
24. Pedagogika nazariyasi va tarixi.M.X.To'xtaxodjayevnaning umumiy taxriri ostida. "Iqtisod-moliya", 2009 y.
27. Madiyarova S.A. Pedagogik texnologiya va pedagogic maxorat.-T.: "Iqtisod-moliya" 2009 y.
28. Jumayev M.E. Matematika o'qitish metodikasi. (OO'Y uchun darslik.) Toshkent. "Turon-Iqbol" 2016 yil. 426 b.
29. Jumayev M.E, Tadjiyeva Z.G'. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish metodikasi. (OO'Y uchun darslik.) Toshkent. "Fan va texnologiya" 2005 yil.
30. Abdullayeva B.S., Sadikova A.V., Muxitdinova M.N., Toshpo'latova M.I. Matematika. TDPU. (Boshlang'ich ta'lif va sport tarbiyaviy ish bakalavriat ta'lif yo'naliishi talabalari uchun darslik). Toshkent-2014, 390 bet.
31. Xamedova N.A, Ibragimova Z, Tasetov T. Matematika. Darslik. T. Turon-iqbol, 2007. 363 bet.

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI**

NAMANGAN DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

**60110500 – Boshlang'ich ta'lif ixtisosligidan 2023/2024-o'quv yili uchun
ikkinci va undan keyingi oliy ma'lumot olish bo'yicha imtihon**

DASTURI VA BAHOLASH MEZONI

NAMANGAN – 2023

ANNOTATSIYA

Ushbu dastur boshlang'ich ta'lim mutaxassisining kasb tayyorgarligiga oid nazariy va amaliy materiallarni o'zida mujassamlashtirgan bo'lib boshlang'ich ta'lim sohasidagi metodik muammolarni pedagogik-psixologik bilimlar, zamonaviy pedagogik texnologiyalar va axborot texnologiyalarini ta'lim va tarbiya jarayoniga tatbiq etish asosida hal etish, boshlang'ich ta'lim sohasi mutaxassislarini kichik yoshdagи bolalarda ma'naviy, jismoniy, aqliy – ahloqiy, iqtisodiy, huquqiy, ekologik ta'limini amalga oshirishga doir nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalarini rivojlanтирish, bo'lajak mutaxassislarini umumkasbiy ko'nikma va malakalarini shakllantirish masalalarini yoritadi.

60110500 – Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi bo'yicha ikkinchi va undan keyingi oliy ma'lumot olish bo'yicha kiruvchilarning bilim darajasini sinash maqsadida tuzilgan savollar muktabgacha ta'limga oid nazariy asoslarini o'z ichiga oladi.

Mazkur savollar boshlang'ich ta'lim sohasi Davlat ta'lim standartiga asoslangan xolda, "Ta'lim to'g'risida"gi Qonun va Qonun talablariga mos ravishda, amaldagi na'munaviy dasturlar asosida tuzildi.

Tuzuvchilar:

dotsent, PhD M.Asranchayeva

PhD M.Torabayeva

PhD N.Maxmudova

dotsent, PhD D.Mominova

Taqrizchi:

Dastur NamDPI Muktabgacha va boshlang'ich ta'lim metodikasi kafedrasiga
2023 yil 24 iyundagi 11-sonli yig'ilishida muhokama qilingan va ma'qullangan.

KIRISH

Ushbu dastur ona tili - o'qish savodxonligi va uni o'qitish metodikasi, boshlang'ich ta'limda tarbiya fani va matematika o'qitish metodikasi fanlarning na'munaviy dasturlari asosida tuzildi.

Dasturning maqsadi – fanni o'qitishdan maqsad talabgorlarni ona tili - o'qish savodxonligi va uni o'qitish metodikasi, boshlang'ich ta'limda tarbiya fani va matematika o'qitish metodikasini o'qitish fanlarining mazmuni va vazifalari, o'qitish usullari, ta'limiy vositalar bilan tanishtirish va ularni ta'lim jarayoniga tatbiq etish bo'yicha bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalarni shakllantirish hamda amaliyatga tatbiq etish ko'nikmasini hosil qilishdan iborat. Fan doirasida o'rganiladigan asosiy masalalarning mazmun-mundarijasini belgilash, fanlar metodikasi haqida ma'lumot berish hamda fanlarni o'quv predmeti sifatida qanday o'qitish kerakligiga oid kasbiy kompetentlikni shakllantirishdan iborat. Talabalarni shu sohada mantiqiy fikrlashga, ilmiy xulosa chiqarishga o'rgatish, ularda ona tili va o'qish savodxonligini o'qitish metodikasining nazariy va amaliy muammolarini hal etish ko'nikmalarini shakllantirish.

Dasturning vazifasi – talabgorlarda boshlang'ich sinflar ona tili ta'limi jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashni, shuningdek, davlat ta'lim standarti, o'quv dasturi, muktab darsliklarining mazmuni va metodik tuzilishi bilan tanishtirish orqali boshlang'ich ta'limda o'qitishning zamonaviy ilg'or metod, usullari haqida nazariy bilim, amaliy ko'nikma va malakalarini shakllantirishdan iborat.

60110500-bakalavr larning kasbiy kompetensiyalariga qo'yilladigan talablar:

1.1. Bitiruvchi quydagi umummadaniy kompetensiyalarga ega bo'lishi lozim:
1.1.1. Shaxsiy o'sishga intilishni shakllantirish va ob'ektiv baholash, shuningdek, ta'lim oluvchilarining intellektual rivojlanish darajasini oshirish ko'nikmalariga qobiliyatlichkeit.

1.1.2. Ijtimoiy va kasbiy vazifalarni hal etishda ijtimoiy, gumanitar va iqtisodiy fanlarning asosiy qoidalari va metodlaridan foydalanishga qobiliyatlichkeit.

1.1.3. Ona tilida o'z fikrlarini tizimli va erkin bayon etish, ilmiy matnlar bilan ishlash, ommaviy nutq so'zlash uchun ona tili va chet tillaridan birida yozma va og'zaki nutq ko'nikmalarini egallaganlik.

1.1.4. Muloqotga kirishish va maxsus matnlarni tushunish uchun chet tillardagi bilimlardan foydalanish.

1.1.5. Axborotni olish, saqlash va qayta ishlash metod, usul va vositalaridan foydalanish; global kompyuter tarmoqlar bilan ishlash ko'nikmalariga egalik.

1.1.6. Ijtimoiy o'zaro harakatga kirishishda ta'lismi ishtirokchilarining etnomadaniy o'ziga xosliklarini hisobga olish.

1.1.7. Axloqiy me'yorlar va ma'naviy madaniyatni o'zlashtirish.

1.2.8. Ilmiy taddiqotlarni tashkil etish, ilmiy bilish yutuqlariga erishish tamoyillarini anglash;

1.2.9. Gigiena, mehnat muhofazasi va tashqi ta'sirlardan himoya qilish qoidalari talablariga muvofiq, sog'lom turmush tarzi ko'nikmalarini shakllantirishga qobiliyatililik.

1.2. Kasbiy kompetentsiyalar:

1.1.2. O'quv-tarbiya jarayonini modellashtirish va uni ta'lismi amaliyotiga tatbiq etish;

1.2.2. Turli yosh davrlarida insонning xulq-atvori va faoliyatini boshqarishning o'ziga xosliklari, psixik va psixofiziologik rivojlanishning maxsus qonuniyatlarini hamda individual o'ziga xosliklarini hisobga olish vositalaridan foydalanish qobiliyatiga egalik;

1.2.3. Psixologik va pedagogik taddiqotlarning miqdor va sifat metodlarini egallaganlik.

1.2.4. Turli yosh guruhidagi bolalarning rivojlanishi, muloqoti, faoliyatini tashxis etish metodlaridan foydalanish qobiliyatiga egalik;

1.2.5. O'qitish, tarbiya, rivojlanishning turli nazariyalariga doir bilimlar, ta'limga turli bosqichlarida o'qitish dasturlaridan foydalanish qobiliyati;

1.2.6. Bolalarning xilma-xil faoliyatini tashkil etish usullarini egallaganlik;

1.2.7. Ta'lismi jarayoni sub'ektlarining birgalikdagi hamkorlikdagi faoliyati va shaxslararo o'zaro harakatini tashkil etish usullarini egallaganlik;

1.2.8. Pedagoglik kasbinining yuksak ijtimoiy ahamiyat kasb etishini tushunish, kasbiy etika tamoyillariga riyoa qilish;

1.2.9. Jamiatning ijtimoiy-madaniy tuzilmasining o'ziga xosliklari, shuningdek, milliy tarbiyaning qonuniyat va tamoyillarini hisobga olgan holda, ko'pmadaniyatilik muhitida kasbiy faoliyatni tashkil etish usullarini egallash;

1.2.10. Kasbiy vazifalarni hal etishda fanlararo va vakolatli tuzilmalarining birgalikdagi faoliyatida ishtirok etishga qobiliyatililik;

1.2.11. Kasbiy faoliyatda bola huquqlari to'g'risidagi asosiy xalqaro va milliy me'yoriy-huquqiy hujjatlardan foydalanish qobiliyati;

1.2.12. Tanqidiy fikrash metodikasini o'zlashtirganlik;

1.2.13. Inklyuziv ta'limga qadriyatli munosabatning tarkib topganligi;

1.2.14. Ta'lismi oluvchilarga o'zgaruvchan mehnat bozori talablariga moslashuvchanlikka doir kompetentsiyalarni rivojlantirishga yordam beradigan va faol fuqarolik pozitsiyasini shakllantirishga imkon beradigan natijaviylik va mobillikka yo'naltirilgan o'qitishga qobiliyatililik.

1.3. Fanga doir kompetentsiyalar.

1.3.2. boshlang'ich ta'limga o'ziga xosliklarini anglash, turli tipdag'i ta'lismi muassasalarida o'quvchilarni o'qitishda uzviylikni amalga oshirish vositalarini egallaganlik;

1.3.2. boshlang'ich ta'lismi nazariyasi va amaliyoti doir zamonaviy bilimlarni egallaganlik;

1.3.3. boshlang'ich ta'limga doir bilim, ko'nikma va malakalarni qo'llay olish hamda egallangan tayanch bilimlarni o'quvchilarga yetkazish qobiliyati;

1.3.4. boshlang'ich ta'limga sohaning nazariy asoslarini puxta egallagan bo'lishi va undan turdosh tarmoqlarda samarali foydalana olishi, boshlang'ich ta'lismi metodologiyasiga oid manbalarni o'zlashtirish, boshlang'ich ta'lismi fanlarini o'qitish ko'nikma va malakasiga ega bo'lishi;

1.3.5. Boshlang'ich ta'limga boshqa fanlar bilan aloqasi, pedagogikaning tarmoqlari va metodik fanlarning boshlang'ich ta'limga tutgan o'rni, ta'lismi nazariyasi va shakkari, fanlarni o'qitishda integratsion yondashuvdan foydalana bilish;

1.3.6. boshlang'ich ta'limga fanlarni o'qitish metodikasini rivojlanishi, tarixi, pedagogik texnologiyalar, o'qitish metodlari, o'qitish vositalarini amaliyotga samarali qo'llay olishi, ta'limga DTS me'yorlar, o'quv dasturlariga ko'ra tashkil etishi, zamonaviy ta'lismi texnologiyalaridan samarali foydalana olish ko'nikma va malakalarga ega bo'lishi;

B A H O L A S H M E Z O N I

Mazkur o'quv dasturi asosida fanlardan tuzilgan variantlar savollariga yozma javob qaytarish tarzida amalga oshiriladi.

Dastur savollari ona tili - o'qish savodxonligi va uni o'qitish metodikasi, boshlang'ich ta'limga tarbiya fani va matematika o'qitish metodikasi fanining eng dolzarb muammolari bilan uning muhim bo'limalining ma'lumotlari asosida tuzildi.

Har bir variantda 4 tadan savol bo'lib, javoblar "0" baldan "100" balgacha baholanadi.

Variantdagi har bir savol uchun maksimal 25 ball belgilangan.

Variantdagi har bir savolga yozilgan javoblarning mazmuniga qarab, ularga quyidagicha miqdorda ballar belgilanadi:

1. Mazkur savolning mazmuni to'liq va hozirgi zamon fan – texnika taraqqiyoti bilan bog'liq xolda yoritilgan bo'lsa, 22 – 25 balgacha qo'yiladi.

2. Mazkur savolning mazmuni yaxshi yoritilgan va hozirgi zamon fan – texnika taraqqiyoti yutuqlaridan foydalilanigan bo'lsa, 18 - 20 balgacha qo'yiladi.

3. Mazkur savolning mazmuni o'rtacha yoritilgan va hozirgi zamon fan – texnika taraqqiyoti yutuqlaridan kamroq foydalilanigan bo'lsa, 14 – 16 balgacha qo'yiladi.

4. Mazkur savolning mazmuni talab darajasida yoritilmagan va hozirgi zamon fan – texnika taraqqiyoti yutuqlaridan foydalilanigan bo'lsa, 0-13 balgacha qo'yiladi.

DASTUR MAZMUNI

Matematika o'qitish metodikasi fanidan savolnoma

1. To'plamlar va ular ustida amallar. To'plam tushunchasi. Chekli va cheksiz to'plamlarga misollar. To'plamlarning berilish usullari. To'plam osti. Universal to'plam. Eyler-Venn diagrammalari.
2. To'plamlarning kesishmasi, birlashmasi, ikki to'plamning ayirmasi, universal to'plamgacha to'ldiruvchi to'plam.
3. To'plamlarning dekart ko'paytmasi. To'plamlar ustidagi amallarning xossalari.
4. Kombinatorika elementlari. Kombinatorika masalalari. Yig'indi va ko'paytma qoidasi.
5. Takrorlanadigan va takrorlanmaydigan o'rinalashtirishlar va o'rin almashtirishlar.
6. Takrorlanmaydigan gruppashlar. Chekli to'plamlarning to'plam ostilari soni.
7. Matematik mantiq elementlari.
8. Mulozha va predikatlar. Mulozha va predikatning inkori.
9. Konyunksiya va dizyunksiya.
10. Implikatsiya va ekvivalentsiya.
11. Nomanfiy butun sonlar to'plami
12. Matematik induksiya metodi.
13. Sanoq sistemasi tushunchasi. Pozitsion va nopoziitsion sanoq sistemalari. O'nlik pozitsion sanoq sistemasiда sonlarning yozilishi va o'qilishi.
14. Sonlarning yozilishi, arifmetik amallar, bir sanoq sistemasida yozilgan sonni boshqa sanoq sistemasidagi yozuvga o'tkazish
15. Nomanfiy butun sonlar to'plamida bo'linish munosabatining ta'rif va xossalari. Nomanfiy butun sonlar yig'indisi va ko'paytmasining bo'linishi.
16. 2, 3, 4, 5, 9, 10, 25 ga bo'linish alomatlari. Tub va murakkab sonlar.
17. Eratosfen g'alviri. Tub sonlar to'plamining cheksizligi.
18. Sonlarning eng kichik umumiylarini va uning asosiy xossalari.
19. Sonlarning eng katta umumiylarini bo'luchisi va uning asosiy xossalari.
20. Murakkab songa bo'linish alomati. Arifmetikaning asosiy teoremasi.
21. Berilgan sonlarning eng katta umumiylarini bo'luchisi va eng kichik umumiylarini topish algoritmi.
22. Butun sonlar. Butun manfiy sonlar. Butun sonlar to'plamining xossalari
23. Ratsional sonlar. Kasr tushunchasi. Ratsional sonlar ustida arifmetik amallar.
24. Qo'shish va ko'paytirish qonunlari. Ratsional sonlar to'plamining xossalari.
25. O'nli kasrlar va ular ustida arifmetik amallarni bajarish algoritmi. Ratsional son cheksiz davriy o'nli kasr sifatida.
26. Haqiqiy sonlar. Irratsional son tushunchasi. Davriy bo'limgan cheksiz o'nli kasr.
27. Haqiqiy sonlar ustida arifmetik amallar. Qo'shish va ko'paytirish qonunlari.
28. Sonlarni yaxlitlash qoidalari va taqribiy sonlar ustida amallar. Absolyut va nisbiy xato.
29. Kompleks sonlar: Mayhum son tushunchasi. Kompleks son va uning turli shakllari.
30. Kompleks sonlar to'plami. Kompleks sonlar to'plamining xossalari.

31. Kompleks sonlar ustida amallar.
32. Bir o'zgaruvchili tenglamalar. Kvadrat tenglama va uning turlari. Viyet teoremasi.

33. Ko'rsatkichli va logarifmik tenglamalar.
34. Irratsional tenglamalar.
35. Bir o'zgaruvchili tengsizliklar.
36. Kvadrat, ko'rsatkichli va logarifmik tengsizliklar.
37. Burchak tushunchasi.
38. Uchburchak tushunchasi.
39. To'rtburchak tushunchasi
40. Aylana va doira
41. Prizma.
42. To'g'ri burchakli parallelepiped.
43. Piramida.
44. Aylanma jismlari. Silindr.
45. Konus.
46. Shar.
47. Determinant tushunchasi.

48. Limitni hisoblang?

$$a) \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{7n^3 - 6n + 1x}{21n^3 - 6n^2 + 4n + 1}$$
$$b) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \sqrt{1 - x^2}}{x^2}$$

49. Matrisalarni qo'shish va ayirish.

50. Determinantni ta'rif bo'yicha hisoblang.

$$\begin{vmatrix} 1 & 1 & 3 \\ 4 & 1 & 6 \\ 2 & 3 & 1 \end{vmatrix}$$

51. Differensiallash qoidalari. Yuqori tartibli hosilalar.

52. Matrisalar ustida amallar. Matrisalar ustida bajariladigan elementlar almashtirishlar.
53. Murakkab va teskari funksiya hosilasi.
54. Determinantni ta'rif bo'yicha hisoblang.

$$\begin{vmatrix} 4 & 2 & 3 \\ 4 & 3 & 6 \\ 2 & 3 & 1 \end{vmatrix}$$

55. Uchinchi tartibli determinantlar.

56. Ajoyib limitlar. Misollar.

57. Funksiya hosilasini ta'rif bo'yicha hisoblang.

$$y = (x+2)^2$$

58. Hosilaning geometrik ma'nosи.

59. Hosilaning fizik ma'nosи.

60. Ikkinchи tartibli determinant va uning xossalari.

61. Vektorlar ustida amallar

$$\begin{cases} 2x_1 - x_2 + x_3 = 4 \\ 3x_1 + 2x_2 - x_3 = 1 \\ x_1 + x_2 - 2x_3 = -3 \end{cases}$$

chiziqli tenglamalar sistemasini Kramer usulida yeching.

63. Irratsional tenglamani yeching?

$$\sqrt{17 - \sqrt{x - 8}} = 4$$

64. Arifmetik progressiyaning ayirmasi va hadlari yig'indisini toping?

$$a_1 = 5, \quad a_n = 105, \quad n = 26$$

65. Irratsional tenglamani yeching?

$$x + \sqrt{16 + x^2} = 8$$

66. Arifmetik progressiyaning ayirmasi va hadlari yig'indisini toping?

$$a_1 = -10, \quad a_n = -20, \quad n = 6$$

67. Onasi 40, qizi 16 yoshda. Necha yil keyin qizi onasidan 2 marta yosh bo'ladi?

68. Uchta sonning o'rta arifmetigi 30 ga, boshqa ikkita sonning o'rta arifmetigi esa 35 ga teng. Shu beshta sonning o'rta arifmetigini toping?

69. Buyumning narxi 36000 so'm edi. Buyum avval bu narxining 2/9 qismiga qimmatlashdi. Ma'lum vaqt o'tgach, yangi narx o'zining 3/11 qismiga arzonlashdi. Endi buyumning narxi necha so'm bo'lib qoldi?

70. Bugun Rustam bilan otasining tug'ilgan kuni. Ota o'g'lidan roppa-rosa 11 marta katta. 6 yildan keyin otasi faqat 5 marta katta bo'ladi. Rustam necha yoshda?

71. Dastlabki 14 ish kunida zavod 560 ta kir yuvish mashinasini tayyorladi, keyin kuniga 5 ta mashina ortiq tayyorlaydigan bo'ldi. Zavod 20 ish kunida nechta mashina ishlab chiqargan?

72. Maktab bog'iiga 36 tup mevali daraxt bor. Daraxtlarning 2/9 qismi nok, qolganlari olma. Maktab bog'idagi nok daraxtlari olma daraxtlariga qaraganda necha tup kam?

73. Kinoteatrning tomosha zalida 18 ta qator, har bir qatorda 22 tadan joy bor. Agar chiptaning narxi 200 so'mdan bo'lib, 3 seansning hammasiga chiptalar sotilsa, kinoteatrga qancha pul tushadi?

74. Berilgan 5 ta sondan birinchisi 23 ga teng. Har bir keyingi son avvalgisidan 10 ta ortiq. Shu 5 ta sonning yig'indisini toping?

75. Poyezdda 896 ta yo'lovchi bor edi. Agar erkaklar bolalardan 9 marta, ayollar esa 4 marta ko'p bo'lsa, poyezddagi erkaklar soni ayollardan nechta ko'p bo'lган?

76. 6 ta sonning o'rta arifmetigi 14 ga teng. Bu sonlarga qaysi son qo'shilsa, ularning o'rta arifmetigi 15 bo'ladi?

77. Bog'da 600 tup mevali daraxt bor. Ularning 13/30 qismi olma, 11/20 qismi nok, qolGANI OLXO'RI. Bog'da necha tup olxo'ri bor?

78. Otaning yoshi o'g'ilning yoshidan 3 marta katta. 10 yildan so'ng, ota o'g'lidan 2 marta katta bo'lsa, ota va o'g'ilning yoshini toping?

79. Bir idorada 1 yashikli, 2 yashikli va 3 yashikli 14 ta stol bor. Stollarning hammasida 25 ta yashik bor. 2 yashikli va 3 yashikli stollar birga qancha bo'lsa, 1 yashikli stollar ham shuncha. 3 yashikli stollar nechta?

80. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish fanining predmeti nimalardan iborat?

81. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitishning tarbiyaviy, ta'limiy va rivojlantiruvchi maqsadi.

82. Boshlang'ich sinflarda matematika fani tuzilishining o'ziga xos xususiyatlari, uning mazmuni?
83. Yuza birliklari bilan o'quvchilar qaysi sinflarda tanishadilar?
84. Boshlang'ich matematika kursini asosiy materiali nimadan iborat?
85. Boshlang'ich matematika kursida nomerlash va arifmetik amallar ustidagi ish qanday ravishda tuzildi?
86. Oz komplektli mактабда ishlashda o'qituvchi va o'quvchilar uchun qиinchilik va to'siqlar bor. Qaysi javobda bular to'liq o'z ifodasini topgan?
87. Oz komplektli mактаб o'quvchilari uchun ta'limning afzalligi qaysi javobda to'g'ri keltirilgan?
88. 10 ichida qo'shish va ayirish nechta bosqichga bo'lib o'rganiladi?
89. 10 ichida sonlarni raqamlash qaysi sinfda o'rganiladi?
90. Birni ketma-ket qo'shish va ayirish qaysi sinfda o'rganiladi?
91. 1-sinfda 10 ichida qo'shish va ayirishni o'rganishda qaysi xossa bilan tanishadilar?
92. Birinchi o'nlikni o'rganishda nimalarni o'zlashtirib olish nazarga tutiladi?
93. Qo'shishni o'rнin almashtirish xossasi bilan o'quvchilarni qachon tanishtirish maqsadga muvofiq bo'ladi?
94. "O'nlik" mavzusida arifmetik amallarni o'rnatish bo'yicha o'qituvchining asosiy vazifasi nimadan iborat?
95. Milliy dasturning mohiyati qanday?
96. Qo'shishning hadlari qaysi sinfda o'rganiladi?
97. Qoldiqli bo'lish. Bo'linishga doir arifmetik va matnli masalalar.
98. Kasr tushunchasi bilan tanishtirish metodikasi.
99. Kasr. Maxraji 2, 4, 8 bo'lgan kasrlar tushunchasi. Maxraji 2, 4, 8 bo'lgan teng kasrlar
100. Maxraji 3, 4, 5, 6, 8, 12 bo'lgan kasrlarni yarim ulush bilan taqqoslash

Ona tili -o 'qish savodxonligi va uni o'qitish metodikasi fanidan savolnoma

101. Boshlang'ich sinflarda ona tili mashg'ulotlari turi va mazmuni nimalarni o'z ichiga oladi?

102. Metodning shakllanish va tashkil topish jarayonidagi tamoyillari qaysilar?
103. Diksiya ustida ishslashda qanday mashq turlaridan foydalanish mumkin?
104. Savod o'rgatish davrda o'quvchilar nutqini o'stirishning vazifalari nimalardan iborat?
105. Umuman olganda, o'qish darslari oldiga qo'yiladigan didaktik vazifalar nimalardan iborat?
106. Boshlang'ich ta 'limda o'qishning qanday turidan foydalilanadi?
107. Darsning umumiyl tasnifi va talablarini yozing.
108. So'zlarning morfemik tarkibi ustida ishslashning nechanchi bosqichida bir xil o'zakli so'zlarining xususiyatlari va barcha morfemalarning mohiyati bilan tanishtiriladi?
109. Grammatika va imlo uslubiyoti nima?
110. Nutqni egallashning qator aspektlari mavjud. Bular?
111. Ona tili dasturining nutq qismiga oid bo'limlari qaysilar?
112. So'zlarni belgilariga ko'ra guruhlash usuli qanday o'tkaziladi?
113. Lug'at ustida ishslashda qanday metodik usullardan foydalilanadi?
114. Tilning lug'at boyligini o'quvchilar tomonidan o'zlashtirilishi uchun ona tili darslarida so'zlar va ularning ma'nolari qanday tanishtiriladi?
115. Diktant qanday qilib turga ajratamiz?
116. Boshlang'ich sinflarda diktant uchun matn tanlashda qanday tamoyillarga rioya qilish zarur?
117. O'quvchilarda ko'chirib yozuv ko'nikmasini shakllantirishga oid asosiy qoidalarga qaysilar kiradi?
118. Kompleks mashqlar orfografiya bilan birgalikda nutq o'stirish vazifalarini ham bajarish imkonini beradi. Kompleks mashqlarga misol qilib qaysilarni ko'rsatish mumkin?
119. Metodikada imloga oid mashqlarga qaysilar kiradi?
120. O'quvchilarda to'g'ri yozuv malakasini shakllantirish nimaga asoslanadi?
121. Imloviy malakanasi shakllantirish nimaga asoslanadi?
122. Imloviy malaka nutq faoliyatining komponenti sifatida nimani o'z ichiga oladi?

123. Tire va ikki nuqtaning ishlatalishi bilan amaliy darsda qanday tanishadilar?
124. Tinish belgilari sintaktik asosda qo'yilishini anglay boshlash jarayoni nechanchi sinfga to'g'ri keladi va bu qanday amalga oshiriladi?
125. Vergulning vazifasi bilan qachon, qanday tanishadilar?
126. Qaysi tamoyil yangi o'zbek imlosining yetakchi tamoyili bo'lib, bunga binoan so'zlar va ularning tarkibiy qismi (o'zak va qo'shimchalar) ko'proq talaffuziga muvofiq yoziladi?
127. So'z yasalishini o'rganishga tayyorgarlik bosqichi. Bu bosqichning vazifasi...
128. Qanday so'zlar birbiri bilan ma'no va tuzilishi jihatidan bog'lanadi?
132. So'zning morfemik tarkibini maxsus o'rganishdan oldin .....
133. So'zning morfemik tarkibini o'rganishda nechanchi sinfda kuzatish o'rganiladigan materialning mazmuni va ayrim so'zlarning ma'nosini, yozilishini tushuntirish bilan uzviy bog'lanadi?
134. Tilda juda ko'p so'zlar qanday so'zlar hisoblanadi?
135. So'zning morfemik tarkibini o'rganishda ikkinchi bosqichida qanday ishlar amalga oshiriladi?
136. Nimalar so'zning ma'nosiga o'ziga xos ma'no qo'shadi; ularni bir-biridan farqlaydi?
137. „O'zakdosh so'zlar“ atamasi nima asosida beriladi?
138. O'quvchilarda bir xil o'zakli so'zlarni nechta muhim belgisiga ko'ra aniqlash ko'nikmasini o'stirish uchun o'zakdosh so'zlar yaqin ma'noli sinonim so'zlar bilan, shakli o'xshash bo'lgan so'zlar bilan taqqoslanadi?
139. Metodika nima?
140. So'z yasovchi qo'shimchalar ustida ishlash. Bu -
141. So'z yasovchi qo'shimchalar ustida ishlash qanday metodlardan foydalilanadi?
142. Ona tili o'qitish bo'limlari qaysilar?
143. Ona tili o'qitish metodikasi tamoyillari qaysilar??
144. Shakl yasovchi qo'shimchada qanday vazifa yetakchi hisoblanadi, bu bilan u so'z yasovchi qo'shimchadan farqlanadi?
145. Shakl yasovchi qo'shimcha .....
146. O'quvchilar so'zning shakl yasovchi qo'shimchaning vazifasini ham anglab yetishi uchun qanday metodlardan foydalinish kerak?
147. Ot so'z turkumini o'rgatishda qanday metodlardan foydalilanadi?
148. O'quvchilar otlarda birlik va ko'plik, bo'lishli va bo'lishsiz fe'llar, otlarning egalik va kelishik qo'shimchalari bilan o'zgarishi, kishilik olmoshlarining kelishiklar bilan turlanishi, fe'llarda shaxsson, zamonni nechanchi sinfda o'rganadilar?
149. Ona tili o'qitish metodikasi tarixi haqida ma'lumot bering.
150. Husnixatga o'rgatish tamoyillarini qaysilar?
151. To'rtinch bosqich — so'z turkumlarini o'rganish bilan bog'liq holda so'zning tarkibi ustida ishslash nechanchi sinflarga to'g'ri keladi?
152. Boshlang'ich sinflarda u yoki bu so'z turkumining yasalishini kuzatish qanday xarakterda bo'ladi?
153. Ilk savod o'rgatish darsliklari haqida ma'lumot bering.
154. So'zlarni leksik-grammatik turkumlarga ajratishda.....
155. So'zlarni leksik-grammatik turkumlarga ajratishda.....
156. So'zning morfologik belgisi.....
157. Savod o'rgatish davrlarini tasniflang.
158. Nechanchi sinfda "so'z turkumi" tushunchasi shakllantiriladi?
159. Nechanchi sinfda so'z turkumlarining umumlashtirilgan leksik ma'nolari, otlarning birlik va ko'plikda qo'llanilishi, bo'lishli va bo'lishsiz fe'llar, ot, sifat, son va fe'lning gapdag'i vazifasi bilan tanishtiriladi?
160. Nechanchi sinfda so'z turkumlarining morfologik-sintaktik xususiyatlari haqidagi bilim chuqurlashtiriladi?
161. Nechanchi sinfda o'quvchilar otlarning egalik va kelishiklar bilan o'zgarishini, sifat va sonning gapdag'i vazifasi, kishilik olmoshlari va ularning kelishiklar bilan turlanishini, fe'llarda shaxs-son va zamonni o'rganadilar?
162. Otni o'rganishda 2- bosqichda .....
163. Bu sinf o'quvchilariga faqat birlikda qo'laniladigan otlar, birlik shaklida qo'llangan armiya, qo'shin, xalq kabi otlar ko'plik ma'nosini anglatadigan ma'nosi maxsus tushuntirilmaydi. Ushbu sinf nechanchi sinf?

164. So'zning leksik ma'nosini bilish bilan birgalikda uning qanday belgilarini ham o'zlashtirish zarur?
165. So'z turkumlarini o'rganishdagi asosiy vazifa.....
166. Boshlang'ich sinf o'quvchilari daftariga qo'yilgan talablarni yozing.
167. Yozuv qoidalariga nimalar kiradi?
168. Egalik qo'shimchalari otlarga necha xil variantda qo'shiladi?
169. Qachon otlarning leksik ma'nosи, atoqli va turdosh otlar haqidagi bilim chuqurlashtiriladi va sistemalashtiriladi bolalar otlarda son bilan tanishtiriladi?
170. ..... qo'shimchasi predmet birlik va ko'plikdagi 3 shaxsdan biriga tegishli ekanini bildiradi
171. Ko'plikdagi otlarning turlanishini o'rganishda nima ko'zda tutiladi?
172. Ona tili o'qitish fani qanday fanlar bilan bog'lanadi?
173. O'quvchilar qaratqich va tushum kelishigini farqlashga qiynaladilar, bir qo'shimcha o'rniqa ikkinchisini ishlatadi. Buning oldini olish uchun nima qilinadi?
174. Sifatni o'rgatishda qanday metodlardan foydalilanadi?
175. Nima otlarining gapda boshqa so'zlar bilan munosabatini ifodalaydi?
176. O'qish turlari qaysilar?
177. O'qish malakalarini shakllantirish bosqichlari qaysilar?
178. Ifodali o'qish nima?
179. Hikoya o'qitishda qanday metod qo'llanilsa dars samaradorligini oshiriladi?
180. Ko'plikdagi otlarning turlanishini o'rganishda nima ko'zda tutiladi?
181. Kelishiklarni o'rganishda qanday metodlardan foydalilanadi?
182. O'quvchilar qaratqich va tushum kelishigini farqlashga qiynaladilar, bir qo'shimcha o'rniqa ikkinchisini ishlatadi. Buning oldini olish uchun nima qilinadi?
183. Boshlang'ich sinf dasturiga ko'ra o'quvchilarni qaratqich va tushum kelishigining qaysi xususiyati bilan tanishtirish tavsiya etilmaydi?
184. Sifatni tushunish uchun qachon bolalar e'tibori sifatning otga bog'lanishini aniqlashga qaratiladi?
185. Sifatni o'rganish metodikasi uning qaysi xususiyatlariga asoslanadi?

186. Sifatlarning qanday ma'nosi bilan birga uning xarakterli grammatik xususiyatlari ham qayd etiladi?
187. Sifatlarning xususiyatlarini umumlashtirish asosida o'quvchilar uning so'z turkumi sifatidagi o'ziga xos ko'rsatkichlarini qanday tushuntiriladi?
188. 1-sinfda fe'l ustda ishslash qachon boshlanadi?
189. Fe'lni o'rganishda maqsadga qaratilgan ishlar nimadan boshlanadi?
190. Nechanchi sinfda so'z turkumlari beriladi?
191. Zamon formasini hosil qilish uchun nima asos qilib olinadi?
192. Olmosh so'z turkumi qanday metodlarda tushuntiriladi?
193. Qachon olmoshlar ega vazifasini bajaradi?
194. Savod o'rgatish davrida yozuvga o'rgatish usullari.
195. Qaysi kelishikdagi olmoshlar 2-darajali bo'lak bo'lib keladi?
196. O'quvchilarda qanday nutqiy xatolar uchraydi?
197. O'quvchilar nutqini rivojlantirish usullari.
198. Boshlang'ich sinflar o'quv dasturida ona tili, o'qish.....
199. Ona tili o'qitishning bosh maqsadi.....
200. Ona tili o'qitishning tamoyillari....

FOYDALANILADIGAN ASOSIY ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi qonuni. – Toshkent O'zbekiston, 2020 y
2. Тұхтабоев А.Т. Маъмурый менежмент. – Тошкент: Молия, 2003. – 171 6.
3. M.Abdullaeva, Asqarova O'.M.Xayitboev.Ta'lim tarixi-T.Muharrir 2014
4. Mavlonova R., To'raeva O., Xoliqberdieva K. Pedagogika. – T.: O'qituvchi, 2001.
5. Asqarova O'.M., Hayitboev M., Nishonov S. – T.: Talqin, 2008.
6. Pedagogika. // M.Toxtaxodjaevaning umumiy tahriri ostida. – T.: O'zbekiston Faylasuflari Milliy jamiyat, 2010.
7. Ishmuxammedov.R.J va boshqalar. Tarbiyada innovatsion texnologiyalar.T.: Istedod jamg'armasi -2010 y.
8. Ochilov.M. Oily maktab pedagogikasi.T.: "Oqituvchi" 2007 y.
9. Ziyomuxammedov B. Pedagogika. – T.: Turon-Iqbol, 2006.

164. So'zning leksik ma'nosini bilish bilan birgalikda uning qanday belgilarini ham o'zlashtirish zarur?
165. So'z turkumlarini o'rganishdagi asosiy vazifa.....
166. Boshlang'ich sinf o'quvchilari daftariga qo'yilgan talablarni yozing.
167. Yozuv qoidalariga nimalar kiradi?
168. Egalik qo'shimchalari otlarga necha xil variantda qo'shiladi?
169. Qachon otlarning leksik ma'nosи, atoqli va turdosh otlar haqidagi bilim chuqurlashtiriladi va sistemalashtiriladi bolalar otlarda son bilan tanishtiriladi?
170. ..... qo'shimchasi predmet birlik va ko'plikdagi 3 shaxsdan biriga tegishli ekanini bildiradi
171. Ko'plikdagi otlarning turlanishini o'rganishda nima ko'zda tutiladi?
172. Ona tili o'qitish fani qanday fanlar bilan bog'lanadi?
173. O'quvchilar qaratqich va tushum kelishigini farqlashga qiynaladilar, bir qo'shimcha o'rniqa ikkinchisini ishlatadi. Buning oldini olish uchun nima qilinadi?
174. Sifatni o'rgatishda qanday metodlardan foydalilanadi?
175. Nima otlarining gapda boshqa so'zlar bilan munosabatini ifodalaydi?
176. O'qish turlari qaysilar?
177. O'qish malakalarini shakllantirish bosqichlari qaysilar?
178. Ifodali o'qish nima?
179. Hikoya o'qitishda qanday metod qo'llanilsa dars samaradorligini oshiriladi?
180. Ko'plikdagi otlarning turlanishini o'rganishda nima ko'zda tutiladi?
181. Kelishiklarni o'rganishda qanday metodlardan foydalilanadi?
182. O'quvchilar qaratqich va tushum kelishigini farqlashga qiynaladilar, bir qo'shimcha o'rniqa ikkinchisini ishlatadi. Buning oldini olish uchun nima qilinadi?
183. Boshlang'ich sinf dasturiga ko'ra o'quvchilarni qaratqich va tushum kelishigining qaysi xususiyati bilan tanishtirish tavsiya etilmaydi?
184. Sifatni tushunish uchun qachon bolalar e'tibori sifatning otga bog'lanishini aniqlashga qaratiladi?
185. Sifatni o'rganish metodikasi uning qaysi xususiyatlariga asoslanadi?

186. Sifatlarning qanday ma'nosi bilan birga uning xarakterli grammatik xususiyatlari ham qayd etiladi?
187. Sifatlarning xususiyatlarini umumlashtirish asosida o'quvchilar uning so'z turkumi sifatidagi o'ziga xos ko'rsatkichlarini qanday tushuntiriladi?
188. 1-sinfda fe'l ustda ishslash qachon boshlanadi?
189. Fe'lni o'rganishda maqsadga qaratilgan ishlar nimadan boshlanadi?
190. Nechanchi sinfda so'z turkumlari beriladi?
191. Zamon formasini hosil qilish uchun nima asos qilib olinadi?
192. Olmosh so'z turkumi qanday metodlarda tushuntiriladi?
193. Qachon olmoshlar ega vazifasini bajaradi?
194. Savod o'rgatish davrida yozuvga o'rgatish usullari.
195. Qaysi kelishikdagi olmoshlar 2-darajali bo'lak bo'lib keladi?
196. O'quvchilarda qanday nutqiy xatolar uchraydi?
197. O'quvchilar nutqini rivojlantirish usullari.
198. Boshlang'ich sinflar o'quv dasturida ona tili, o'qish.....
199. Ona tili o'qitishning bosh maqsadi.....
200. Ona tili o'qitishning tamoyillari....

FOYDALANILADIGAN ASOSIY ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi qonuni. – Toshkent O'zbekiston, 2020 y
2. Тұхтабоев А.Т. Маъмурый менежмент. – Тошкент: Молия, 2003. – 171 6.
3. M.Abdullaeva, Asqarova O'.M.Xayitboev.Ta'lim tarixi-T.Muharrir 2014
4. Mavlonova R., To'raeva O., Xoliqberdieva K. Pedagogika. – T.: O'qituvchi, 2001.
5. Asqarova O'.M., Hayitboev M., Nishonov S. – T.: Talqin, 2008.
6. Pedagogika. // M.Toxtaxodjaevaning umumiy tahriri ostida. – T.: O'zbekiston Faylasuflari Milliy jamiyat, 2010.
7. Ishmuxammedov.R.J va boshqalar. Tarbiyada innovatsion texnologiyalar.T.: Istedod jamg'armasi -2010 y.
8. Ochilov.M. Oily maktab pedagogikasi.T.: "Oqituvchi" 2007 y.
9. Ziyomuxammedov B. Pedagogika. – T.: Turon-Iqbol, 2006.